

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Æstiva - A Dominica SS. Trinitatis, ad Dominicam decimamquintam
post Pentecosten

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Sabbato. De repugnantia & incompatibilitate fidei cum vana gloria. Ne
divina pereat fides, pereat potius humana gloria.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44226

audis, doctus est & eloquens, sed parum religiosus. O Vanitatem! O humana iudicia quis vobis fidat? Quam verè David, *Veruntamen vani filii hominum. Mendaces filii hominum in statera, ut decipiant ipsi de vanitate in idipsum. Qui inquirebant mala mihi, locuti sunt vanitates. Disperdat Dominus universa labia dolosa, & linguam magniloquam.* Sic Sapiens de his universis iudiciis Deo loquens; *Tanquam pueris insensatis, iudicium in dorsum dedisti.* Id est, ostendisti quam essent ridicula omnium hominum iudicia, quam puerilia, quam malè sana & inter se pugnantia.

III. PUNCTUM.

ERGO ipsa claritas qua ab hominibus accipitur, mera est obscuritas. Cum non nisi ab hominum iudiciis pendeat in quibus nihil nisi obscurum, incertum, dubium, involutum & ita uno verbo infuscatur, ut mera tenebræ dici possint: *Tenebris obscuratum habentes intellectum.* Quæ autem à Deo est claritas ipsa lux est, sicut & Deus lux est in quo tenebræ non sunt ullæ, Neque fallitur in suo iudicio, nec quemquam

fallit: quem ipse laudat verè est laudabilis: & quem probat, verè probandus est. Nonne igitur præstat hanc magis à Deo gloriam querere quam ab hominibus? *Qui gloriatur, in Domino gloriatur. Non enim qui seipsum commendat, aut quem homines prædicant, ille probatus est, sed quem Deus commendat.* Commendat autem præcipue humilem & pauperem Spiritu, quæ commendatio tam vera & luculenta est claritas, quam verum & certum est Dei iudicium.

Non vetatur tibi gloria, sed vana tantum & tenebrosa, ejusque loco vera proponitur. Dilce ubi pax ubi vera gloria: & hoc propone sermo: *Mihi absit gloriari nisi in cruce Domini nostri Iesu Christi per quem mihi mundus crucifixus est, & ego mundo.* Eratis aliquando tenebræ, nunc autem lux in Domino: ut filii lucis ambularetis. *Frustrus enim lucis est in omni bonitate, & iustitia, & veritate, probantes quid sit beneplacitum Dei: & nolite communicare operibus infructuosis tenebrarum.*

O quam vere Picus Mirandulanus, *Si illud est verum, quærendam gloriam, non qua ex hominibus, sed qua ex Deo est, cur de iudiciis hominum semper pendemus? Deo placere nemo est qui curat.*

SABBATO.

DE REPVGNANTIA ET INCOMPATIBILITATE FIDEI CUM VANA GLORIA.

Quomodo vos potestis credere, qui gloriam ab invicem accipitis, & gloriam qua à solo Deo est non queritis? Joann. 5.

VERITAS PRACTICA.

Ne divina pereat fides, pereat potius humana gloria.

RATIO EST EVIDENS, Quia in æquali periculo bonorum inæqualium, satius est perire minus bonum quam majus.

Sed humana gloria, minus est bonum quam fides divina qua periret nisi periret humana gloria.

Ergo ne divina pereat fides, pereat potius humana gloria.

I. PUNCTUM.

CONCLUDEMUS cum Domino agitatam 10. à Hebdomada de humilitate, & materiam, hac ejus nobili sententia,

quòd sit ita repugnans divina fides cum humana & vana gloria, ut vix simul possint consistere; hic est enim sensus verborum Christi, *Quomodo vos potestis credere qui gloriam ab invicem accipitis, & gloriam qua à solo Deo est non queritis? Quali diceret, mirum esset si vos cupidi vanae gloriae, crederetis: cum id fieri nequeat, cum simul repugnent fides & vanitas.*

Hinc autem efficax elicitur motivum ad fugandam istam vanitatem & mundanam gloriam, quod scilicet alioquin pereat fides; quis enim sanus de re tanta qualis est fides Christiana, velit periclitari, ob affectum vanae gloriae? Et tamen ni pereat iste affectus, peribit fides; Ergo ne fides pereat, pereat potius iste pravus affectus.

Quæ

Quæ conclusio satis per se nota, ut planius etiam innotescat, & in affectum effectumque dirivetur, vide quàm verum sit quod primâ propositione dicitur, satius esse perire minus bonum quàm majus, quando videlicet alterum ex æquo periclitatur, ut nisi minus pereat, pereat majus. Nonne hoc in quolibet genere boni est evidentissimum? Nonne ut servetur totum corpus, exponitur membrum? Nonne ut membrum servetur, exponuntur pecuniæ? Nonne ut pecuniæ conserventur, quies & voluptas deseruntur? Non est hærendum diutius in re tam plana, nisi forte miretis homines in hoc tam stolidos ut quod in bonis præcipuum est, salus animæ, postponant cæteris longè inferioribus; quàm ut stoliditatem illis objiceret Dominus, ad serpentem, infame illud & odiosum animal illos provocat. *Estote, inquit, prudentes sicut serpentes, qui scilicet ut caput servant in quo vivunt, reliquum exponunt corpus. Sic inter sal-*

Matt. 10.

l. 3. de

Contem-

pt. 20.

Cass. Coll.

l. 20. &

Coll. 2. c. 9

1. Theff. 5.

Phil. 1.

lentia & solida bona discernant, ait S. Prosper, Tales Dominus in Evangelio fieri præcepit. Quod etiam referri potest quod ab ipso Domino dictum, tradiderunt antiqui: Estote boni Trapezitæ, id est, prudentes in delectu bonorum. Itē in illud Apostoli, omnia probate, quod bonum est tenete: Et rursum: Hoc oro, ut charitas vestra magis ac magis abundet in scientia, & in omni sensu, ut probetis potiora.

II. PUNCTUM.

SED humana gloria minus est bonum quàm fides divina, quæ periret nisi periret humana seu vana gloria.

Ne quidem bonum est vana illa gloria cum sit peccatum, ut expressè ait S. Thomas ex D. Augustino; & super temporalia quævis mala sit gravius malum. Sed esto, sit aliquod sensibile bonum; at quis Christianus comparet illud bonum cum fide divina, sine qua impossibile est placere Deo, ut ait Apostolus, sine qua nihil sanctum, nihil castum, nihil verum, ut ait sanctus Leo, & de qua ut alios omittam, sic aptè sanctus Ambrosius: *O thesauris omnibus opulentior fides! o virtutibus corporis omnibus fides fortior! o medicinis omnibus salutarior!* Et tu huic tam excellenti bono compares nescio quas gloriolæ blanditias! o probrum!

Quod autem periret fides nisi periret vana gloria seu inordinatus vana gloriæ appetitus, multis modis explicari potest. Primum cum Chri-

stus multa dixerit contra id quod vana illo gloriæ appetitu appetunt homines: ne hi manifestè videantur se Christi dictis opponere, malant illa sensu alio & perverso interpretari quàm quo revera Christus dixit, & quo faciliè crederent nisi vana retraherentur gloria. Quod nempe Christus dixit: *Va vobis divitibus! Va vobis benedix- rint vobis homines! Va vobis qui diligitis primas cathedras & salutationes in foro!* Non credunt vani seu mundani homines: non credunt se propterea miseros sicut dicit Christus: imò se crederent miseros nisi salutarerentur: & non aliter amant benedici & salutari quàm quia se propterea beatos putant. *Bonum dixerunt populum cui hæc sunt.* Nonne sic igitur periret fides contra hos saltè articulos qui de mundo sive de mundi vanitate proponuntur? At quis nescit, uno perente articulo, totam perire fidem?

Luc. 6.

Ps. 143.

R. 16. 1.

Deinde ve id de aliis articulis fidei non mirùs dici potest quod à vana perent gloria, quare qui vana ipsam spectant gloriam. Nam vanus & superbus ita de se præsumit, ut se posse putet intelligere quæ simpliciter credenda essent; vel nisi ea intelligat, non se putet debere credere. Quæ mentis præsumptione quid perniciosius nostræ fidei, quæ nisi omnem captiver intellectum, ipsa captivatur; & Veritas Dei, ut loquitur Apostolus, in injuria detinetur, & tandem perit.

Quod naturali quidem consequentia sic necesse est evenire cum unum ita repugnet alteri, ut se invicem simul ferre non possint: sed & supernaturali ac divina insuper providentia sic agitur, ut cum Deus superbis maximè resistat, atque illos tum præsertim humiliet & castigee quando curiosius res divinas investigant; non aliter frequentius illos puniat quàm permittendo ut non modò non intelligant quod præsumunt, sed variis circa hoc implicentur erroribus, sicut apertè monet Apostolus: *Ideo mittet illis Deus operationem erroris, ut credant mendacitio, ut judicentur omnes qui non crediderunt veritati sed consenserunt iniquitati:* Sæc scilicet vanitati qua iniquè præsumebant se de rebus fidei velle cognoscere.

2. Theff. 2.

Denique cum dicatur mori & perire fides, nisi ad actum revocetur, quando ejus exercendi necessitas sese offert: quis non videt quàm crebro necesse sit unumquemq; Christianum multos fidei actus palam exercere quos tamen profiteri pudebit, nisi vana pereat gloria, nisi derisum potius quàm plausum, nisi potius ignominiam

quàm gloriam, sit paratus à mundo accipere. Si nempe condonandum est proximo, si ferendæ injuriæ, si toleranda probra, si cedendum inferioribus, si vincendum in bono malum, nonne hæc christiana fides commendat? At noone hæc vana mundi reprobatur gloria? Quid hic igitur agat mundanæ hujus mancipium gloriæ, quando fidei declarandæ non declinanda occurrit necessitas? Nonne si desistas agere quod tunc agendum fides docet, licet fidem ore teneas, opere tamen perdis, quando vel aliquid oppositum positivè quod vocant operaris, vel negativè tantum, non id agendo quod fides exigit? Nonne sic expressè sanctus ait Jacobus:

Jac. 3. sic & fides si non habeat opera, mortua est in semetipso. Quasi cadaver examine, dicebat S. Bernardus; corpus est, sed mortuum, & mortuum corpus non modò non est homo, sed nec pendè corpus. Hac est gens, inquit Propheta, qua non audivis vocem Domini Dei sui, nec recepisti disciplinam: perit fides, & ablata est de ore eorum. Id est, fidem quidem receperat & ore fatebatur, sed cum ad disciplinam sive ad opus ventum est, perinde se gessit ac si fidem non habuisset, sic fides perit & ablata est de ore eorum; ore confitentur, factis autem negant.

III. PUNCTUM.

NE divina igitur pereat fides, pereat potius humana gloria: Quamquam nec ipsa peribit gloria, quia nihil est gloriosius quam constantè suam servare fidem, sed pereat inordinatus ille appetitus gloriæ, qui sic animam occupat ut nullum divinæ fidei locum relinquat,

Osee 14. Pereat Samaria, quoniam ad amaritudinem concitavit Deum suum; in gladio pereant: parvulorum elidantur. Quasi diceretur, si aliter perire non potest prava illa mundi affectio quam pugnando, certè pugnetur, & in ipsis primis motibus & cogitationibus elidatur: Nam hæc est victoria qua vincit mundum fides nostra. Et hi

sunt qui triumphant in coelis, Qui fidei suam nunquam mutaverunt ab eo.

In hoc itaque prælio standum & persistendum acriter. In omnibus sumendo scutum fidei. *SCUTO circumdabit te veritas ejus. non timebis à timore nocturno, à sagitta volante in die. LEVITER volat, inquit sanctus Bernardus, leviter penetrat sed dico tibi, non levis infligit vulnus, cito interficit. Nimirum sagitta hæc vana gloria est. Qui ferventiores esse videntur, ipsi parveant, ipsi sibi caveant in hac parte: nihilominus adhuc solliciti non deserere scutum inexpugnabile veritatis. Quid enim aliud tam contrarium vanitati?*

Sic ille pluribus, quorum summa est, ut obvias illas & familiares quæ occurrunt ex Scripturis veritates semper paratas habeamus quibus vanitatem expugnemus: atque in ipso pugnæ procinctu verba Scripturæ pronuntiantes, exerceamus actum fidei, ut per fidem cedat vanitas ne per vanitatem cedat fides. *Vanitas vanitatum, & omnia vanitas, & cassa sollicitudo mentis. NOLITE declinare post vana qua non proderunt vobis, neque eruent vos quia vana sunt. VANA sunt & opus visus dignum, in tempore visitationis suæ peribunt, VANITATEM & verba mendacia longè fac me. Odisti observantes vanitatis supervacua. Plusquam vana & vacua talis est observatio, quia non modò nihil prodest ad gloriam, sed & multum obest. Vide in 2. parte, Sabbato Hebdom. septuagesimæ.*

DOMI-